

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Spuneam că m-am născut și că am crescut între cărți. Spațiul și timpul nu-mi îngăduie aci incursiuni memorialistice, pentru a lămuri în amănunt datorită căror conjuncturi și structuri firești, prin ce proces această prezență a cărților – cărți de biolog și de știință experimentală în laborator, cărți de cultură generală și de literatură românească și universală – nu mi-a alterat, pe de o parte, prospețimea senzațiilor de copil cu porniri hoinare și animalic îndrăgostit de natura în care mă simțeam eu însumi un element al naturii, cum, pe de altă parte, nu mi-a alterat și nu mi-a deviat nici sănătoasa dragoste pentru literatura și arta sănătoasă, valabilă, decantată și ratificată de timp, deși am devorat cu o aviditate barbară cărți după cărți, cărți peste cărți, cu totul nepotrivite vârstei și priceperii, încă din anii când alți copii mai adormeau sub pernă cu poveștile lui Andersen sau ale fraților Grimm.

Mai anii trecuți, printre cele vreo 8000 – 9000 de volume și colecții de reviste câte amenință să mă expulzeze din casă, un prieten descoperise un volumaș vechi și ferfenițit, cusut cu ață și lipit cu clei, pe care a socotit de cuviință să-l predea unui legător de cărți pentru a-l fățui și pieptăna, să capete un aspect mai chipeș, mai demn și mai onorabil. Argumentele sale erau justificate într-o oarecare măsură. Volumașul putea fi socotit un soi de document. E semnat de Alexandru Vlahuță, se intitulează *Din durerile lumii* și poartă pe prima filă mențiunea cu cerneală decolorată, cu litere inegale și strâmbe, școlărești: „Citită de mine Mercuri (data ilizibilă) ianuarie 1902, Petrescu D. Cezar”. Miercuri, nu știu câte ianuarie 1902, lectorul cărții împlinise nouă ani, o lună și câteva zile. Totuși, citise volumul lui Vlahuță *Din durerile lumii*. [...]

La finele claselor primare, absolvite cu dispensă de vârstă, citisem cu hurta* și, evident, pe ascuns de tata și întru disperarea principiilor sale educativ-pedagogice tot ce-mi căzuse în mână: Creangă, Alecsandri, Eminescu, Vlahuță, Coșbuc, Delavrancea, Caragiale, Duiliu Zamfirescu, Jules Verne, Gustave Aimard, Fenimore Cooper, Dickens, Sienkiewicz, Alexandre Dumas, Gogol, Turgheniev, Eugène Sue, ba chiar și Zola, iar colac peste pupăză și *Crimă și pedeapsă* de Dostoievski, pe lângă aproape toate numerele din „Biblioteca pentru toți” și imensa colecție de reviste mai noi și mai vechi din rafturile bibliotecii paterne, pe care-o deschideam cu chei potrivite, cât am fost pus sub observație, până ce vigilența tatei a obosit la prea greaua încercare pusă de o asemenea pramatie de odraslă. Biblioteca, firește, răsturnată și învălmășită în capul meu.

Dar nu atât de grav și haotic pe cât s-ar putea crede, fiindcă după fiecare criză ciclică de lecturi, intervenea cura tonică de viață copilărească, de haimanalăcuri, de scăldat, de înot, de săniuș, de ghețuș, de picioare scrântite, de degete zdrelite, de epice isprăvi în hoarde constituite cu alte pramatii de vârsta mea [...].

Cezar Petrescu, *Cum am devenit scriitor*, în volumul *Evocări și aspecte literare*

*cu hurta – (loc. adv.) cu grămada, cu toptanul

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în amănunt*. **6 puncte**
2. Menționează două titluri de cărți citite de Cezar Petrescu în copilărie, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o modalitate prin care copilul Cezar Petrescu se abate de la regulile stabilite de tatăl său, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care volumul scris de Alexandru Vlahuță merita recondiționat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a copilului Cezar Petrescu, așa cum reiese din primul paragraf al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este necesară sau nu îndrumarea lecturii copiilor de către adulți, raportându-te atât la fragmentul extras din textul *Cum am devenit scriitor* de Cezar Petrescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Un vânt răzleț își șterge lacrimile reci
pe geamuri. Plouă.
Tristeți nedeslușite-mi vin, dar toată
durerea,
ce-o simt, n-o simt în mine,
în inimă,
în piept,
ci-n picurii de ploaie care curg.
Și altoită pe ființa mea imensa lume
cu toamna și cu seara ei
mă doare ca o rană.
Spre munți trec nori cu ugerile pline.
Și plouă.

Lucian Blaga, *Melancolie*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.